

การควบคุมตัวระหว่างรอการตรวจพิสูจน์หาสารเสพติดในร่างกาย
กับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล

รฐา วรรณศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปรีดี พนมยงค์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ.2560

**The Person Control for Narcotic Forensic
And The Protection of Individual Right**

Rhatha Wannasri

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws**

Department of Law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

2016

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ก็ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี วรรณทร์ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับผู้เขียนพร้อมทั้งให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาตลอดไม่ว่าจะเป็นหลักการ แนวคิดและทฤษฎีในการศึกษา ทำให้ผู้เขียนมองเห็นแนวทางในการศึกษาและมองปัญหาจนกระทั่งผู้เขียนสามารถเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลสำเร็จออกมาได้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.คณิต ณ นคร ที่กรุณาได้รับเป็นประธานกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ และให้ความรู้ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหัวข้อวิทยานิพนธ์นี้ ซึ่งแนะนำแนวทางประเด็นในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และกราบขอบพระคุณอาจารย์ นัทธี จิตสว่าง และรองศาสตราจารย์อัจฉริยา ชูตินันท์ ที่ได้สละเวลาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เล่มนี้ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้เขียนต้องขอขอบพระคุณ อาจารย์จิรวุฒิ ลิปะพันธ์ ที่ช่วยให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแปลบทความภาษาต่างประเทศและให้ข้อมูลต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง วิทยานิพนธ์เล่มนี้ไม่อาจจะสำเร็จลงได้ หากผู้เขียนไม่ได้รับกำลังใจและแรงสนับสนุนจนเกิดความมานะพากเพียรจาก นางวิจิตรา วรรณศรี มารดาของผู้เขียน นายชนะ วรรณศรี บิดาของผู้เขียนและนางสาวอำไพ จันทะวงศ์ นางสาวของผู้เขียน ซึ่งเป็นครอบครัวอันเป็นที่รักของผู้เขียนเป็นแรงบันดาลใจจนผู้เขียนพยายามที่จะผลักดันตนเองจนสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จสมความมุ่งหมายได้เป็นอย่างดี

ผู้เขียนหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพและวงการนิติศาสตร์เมื่อนำไปใช้ต่อไปในอนาคต ซึ่งในส่วนที่มีประโยชน์และมีคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบบูชาแด่ บุษบกัรี ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน แต่หากวิทยานิพนธ์มีข้อผิดพลาดบกพร่องประการใดผู้เขียนขอกราบอภัยมาใน ณ โอกาสนี้ และขออ้อมรับความผิดพลาดนั้นไว้แต่เพียงผู้เดียว

รฐา วรรณศรี

สารบัญ

| | หน้า |
|---|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย..... | ๗ |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... | ๘ |
| กิตติกรรมประกาศ..... | ๙ |
| บทที่ | |
| 1. บทนำ..... | 1 |
| 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... | 1 |
| 1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา..... | 6 |
| 1.3 สมมติฐานของการศึกษา..... | 6 |
| 1.4 ขอบเขตการศึกษา..... | 7 |
| 1.5 วิธีการศึกษา..... | 7 |
| 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... | 7 |
| 2. หลักการและแนวคิดในการควบคุมตัวระหว่างรอการตรวจพิสูจน์หาสารเสพติดในร่างกาย..... | 8 |
| 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการดำเนินคดีอาญา..... | 8 |
| 2.2 หลักของการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์..... | 11 |
| 2.3 หลักการและแนวคิดทฤษฎีของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา..... | 15 |
| 2.4 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐ..... | 23 |
| 2.5 หลักการดำเนินกระบวนการยุติธรรมของเจ้าพนักงานตำรวจ..... | 28 |
| 2.6 หลักประกันสิทธิและเสรีภาพของบุคคล..... | 34 |
| 2.7 การควบคุมตัวระหว่างรอการตรวจพิสูจน์หาสารเสพติดในร่างกาย..... | 39 |
| 2.8 ร่างประมวลกฎหมายอาญาเสพติด..... | 58 |
| 3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการควบคุมตัวระหว่างรอการตรวจพิสูจน์หาสารเสพติดในร่างกายของต่างประเทศ..... | 63 |
| 3.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา..... | 63 |
| 3.2 สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี..... | 82 |

สารบัญ(ต่อ)

| บทที่ | หน้า |
|--|------|
| 4. วิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบในการควบคุมตัวระหว่างรอการตรวจพิสูจน์หาสาร เสพติดในร่างกาย..... | 104 |
| 4.1 ความไม่สอดคล้องตามหลักแนวคิดและทฤษฎี..... | 104 |
| 4.2 ปัญหาและผลกระทบจากการตรวจพิสูจน์หาสารเสพติดในร่างกาย..... | 107 |
| 4.3 วิเคราะห์การดำเนินกระบวนการตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา เสพติด พ.ศ.2545 กับหลักสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์..... | 110 |
| 4.4 วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้า พนักงานตำรวจในการตรวจทดสอบหาสารเสพติดในร่างกายเบื้องต้น..... | 112 |
| 4.5 วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมตัวผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ระหว่างรอผล การตรวจพิสูจน์หาสารเสพติดในร่างกาย..... | 115 |
| 4.6 วิเคราะห์ผลกระทบที่ใช้เรือนจำเป็นสถานที่ควบคุมตัวและรอการตรวจพิสูจน์.. | 117 |
| 4.7 วิเคราะห์การฝักขังกับการควบคุมตัวในระหว่างรอการตรวจพิสูจน์หาสารเสพ ติดในร่างกาย..... | 119 |
| 4.8 วิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของ ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์..... | 124 |
| 4.9 วิเคราะห์การควบคุมตัวระหว่างรอการตรวจพิสูจน์หาสารเสพติดในประเทศ ไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ..... | 130 |
| 4.10 วิเคราะห์การควบคุมตัวระหว่างรอการตรวจพิสูจน์ติดตามพระราชบัญญัติ ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 เปรียบเทียบกับร่างประมวล กฎหมายยาเสพติด..... | 132 |
| 5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ..... | 133 |
| 5.1 บทสรุป..... | 133 |
| 5.2 ข้อเสนอแนะ..... | 141 |
| บรรณานุกรม..... | 143 |
| ประวัติผู้เขียน..... | 150 |

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1.1 จำนวนผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์หาสารเสพติดในร่างกายปี 2555-2559

2